

Vaszary János (1867-1939)*Reggelizőasztal*, 1918.Olaj, vászon, 63x79 cm
Jelezve balra fent: Vaszary J. 918.

Kikiáltási ár: 6 500 000 Ft

Kiállítva:

- Reprezentatív magyar művészeti kiállítás, Oslo, 1928.

Kiállítva és reprodukálva:

- Reprezentatív magyar művészeti kiállítás, *Ungersk konst*, Stockholm, 1928 október - Liljevalchs Konsthall, Stockholm, Katalógus 554. Ezt követően egy redukált anyag ment tovább Göteborgba és Malmöbe, november- december, - Radhus, Malmö katalógus 339.
- Neuzeitliche Ungarische Ausstellung, Nürnberg, 1929. február-április, katalógus: 399.
- Vaszary János emlékkiállítása. Almásy-Teleki műintézet (volt Ernst Múzeum), 1940., katalógus 49. *A reggeli* címen

Reprodukálva:

- Petrovics-Kárpáti: Vaszary. Budapest, 1941. 15-ös színes kép (*Reggeli*)
- Haulisch Lenke: Vaszary János. Budapest, 1978. 126-os kép (*Reggelizőasztal*)
- Lyka Károly: Vaszary János: Fény- és színálmái. Élet és tudomány 1960. 30. szám 944. oldal (*A reggeli*)

Provenienca:

- Egykor Bäcker Béla tulajdonában

„A fény és színhatások festője”

„... Minden módon igyekszik áttanulmányozni és nyomára jutni annak, hogy a fény és a szín mi módon válhatik értékes kifejező eszközzé. Ilyen kísérlete volt például egy csendélete, amelyet „A reggeli” címmel állított ki. A szokástól eltérően fekete festékkel alapozta meg, hogy ezen annál élénkebb hatású legyen a gyümölcs sárga, vörös színe, egy ciklámen vörös virága, az edények csillogó porcelánja. A fehér abroszt pedig kusza vonásokkal festette meg, olyképp, hogy minduntalan előbúvik az alap fekete színe, s ezáltal bizonyos változatosságot teremtett az abrosz egyébként semmitmondó fehér foltjára.” - elemezte Lyka Károly kortárs szemmel Vaszary fenti csendéletét (Lyka 1960). A mű Vaszary ún. fekete-alapos képei sorozatának egyik első, egyben kulcsdarabját jelenti. (Vaszary e korszakáról lásd bővebben – *Fekvő nő* katalógus szám: 150.)

A fekete nemcsak ekkor készült festményeinek alapját jelenti, legfőbb színként is használja, számos árnyalatában festi meg. A feketének, mint a legsötétebb színnek a befedése, sűrű festékréteggel történhet. A feketére való építkezés, azaz az abból előtörő gyors ecsetvonásokkal felrakott színes festékrétegek a mozgalmasságot, a drámaiságot, azaz az expresszionizmus főbb kritériumait hordozzák magukban.

Bäcker Béla

A csendélet eredetileg Bäcker Béla gyűjteményében volt. Bäcker Béla Majovszky Pál mellett a legjelentősebb nemzetközi modern grafikai anyaggal rendelkező századelőn, grafikai gyűjteményét a Szépművészeti Múzeum vásárolta meg.

A mű kvalitásait mi sem bizonyítja jobban, minthogy a svédországi magyar reprezentatív, a hazai művészetet áttekintő, részben retrospektív kiállításon a háború utáni magyar expresszionizmust többek között Vaszary János e műve képviselte, majd Nürnbergben, 1929. februárjában a kortárs magyar művészetet bemutató tárlaton a legújabb Vaszary művek mellett szintén szerepelhetett.

Kopócsy Anna

